

◆ Snøballkrig

Skrevet av: Geir Arne Hjelle

Oversatt av: Stein Olav Romslo

Kurs: Scratch

Tema: Blokkbasert, Spill, Animasjon

Fag: Matematikk, Programmering, Kunst og håndverk

Klassetrinn: 5.-7. klasse, 8.-10. klasse

Introduksjon

I denne oppgåva skal me lage eit spel der det er om å gjere å jage bort dei slemme gutane ved å kaste snøball på dei. Undervegs lærer me korleis me kan gjere spelet meir utfordrande etter kvart ved at figurane me speler mot blir raskare og vanskelegare å jage bort.

Steg 1: Ein snøballkastar

Me startar med å lage ein passende bakgrunn og snøballkastaren me skal styre.

✓ Sjekkliste

- ☐ Start eit nytt prosjekt. Slett kattefiguren.
- ☐ Me skal lage ein bakgrunn. Til dette spelet treng me ein ganske enkel bakgrunn med litt vinterstemning. Den kan me teikne sjølv:

Vel for å teikne ein ny bakgrunn. Pass på at du brukar vektorgrafikk. Teikn ein stor firkant som dekker heilt bakgrunnen. Vel ei mørkeblå framgrunnsfarge og ei lysare bakgrunnsfarge. Klikk på målingsspannet for å fylle firkanten med farge, og vel ein overgang nedst til venstre. Klikk på bakgrunnen for å fylle den med farge.

Så vel du kvit som framgrunnsfarge og lagar ein mindre boks som dekker nedre del av bakgrunnen. Fyll den ed passende fargar.

Kall bakgrunnen for `Spe1`.

- ☐ Legg det følgjande skriptet på scena:

Dette trikset har du kanskje sett før. Det gjør det enklere for oss å komme tilbake og legge til en startmeny og liknende.

- ☐ Neste steg er å finne en passende figur som vi kan styre rundt og kaste snøballer med. Vi har brukt snømannen Fantasi/Snowman, men du kan bruke en annen figur du liker. Gi figuren navnet Heiten.
- ☐ Lag en ny variabel, hastighet, som berre gjelder for denne figuren, og lag dette skriptet:

På det grønne flagget legg vi innstillinger som skal gjelde for Heiten gjennom hele spelet. Du må gjerne endre på størrelsen og hastigheten etter kvart som du tester spelet, slik at du finner innstillinger du liker.

- ☐ Nå kan vi lage hovedløkken til Heiten. Lag en løkke som starter på
- ☐ melding start:

- ☐ Inne i løkka treng me to `viss`-klossar som flyttar Helten hastigheit steg mot høgre eller venstre når piltastane høgre eller venstre blir trykka på. Desse lagar du sjølv.
- ☐ Til slutt lagar du ein `viss`-kloss som sender meldinga `kast` når mellomrom-tasten blir trykka på.

Test prosjektet

Klikk på det grønne flagget.

- ☐ Beveger figuren din seg rundt på scena når du trykkar høgre og venstre piltast? Først skal det ikkje skje noko når du trykkar mellomrom, sidan det ikkje er nokon figurar som svarar på `kast`-meldinga.
- ☐ Sannsynlegvis må du endre litt på `y`-posisjonen figuren din startar på, slik at det passar med bakgrunnen.
- ☐ Viss du har ein figur med fleire drakter kan du bruke `neste drakt`-klossar for å animere figuren din slik at den beveger seg meir naturleg.

Steg 2: Mange snøballar

Det blir ingen snøballkrig utan snøballar. No skal me lage kjempemange av dei!

✓ Sjekkliste

- ☐ Teikn ein ny figur. Bruk sirkelverktøyet til å teikne ein liten kvit sirkel, og fargelegg den slik at den blir heilt kvit. Trykk på og pass på at senterpunktet er mitt på snøballen. Kall figuren `Snøball`.
- ☐ På same måte som for `Helten` set me opp nokre standardinnstillingar for snøballen. Lag en variabel `hastigheit` som berre gjeld for denne figuren.

- ☐ Me brukar `gøym` fordi me vil lage kloner (kopiar) av snøballen som me kastar av garde. Dette er eit veldig nyttig triks i Scratch. Sjølve koden som reagerer på `kast`-meldinga er veldig enkel.

- ☐ Sjølve oppførselen til kvar enkelt snøball programmerer me på ein `når eg startar` som `klon-kloss`.

Test prosjektet

Klikk på det grønne flagget.

- ☐ Kva skjer når du trykkar mellomrom-tasten? Blir det kasta snøballar i rett retning?
- ☐ Det ser kanskje ikkje ut som om Helten kastar snøballane med hendene? Du kan leggje på nokre Bevegelse -klossar rett før du vis er snøballen for at det skal sjå betre ut.
- ☐ Som ei lita utfordring kan du prøve å leggje på litt effekt av tyngdekrafta på snøballen ved å endre litt på y medan snøballen flyr.
- ☐ Eit problem me kan leggje merke til er at Helten er *for* flink til å kaste snøball! Kvar gong me trykkar mellomrom blir det kasta mange snøballar. Dette kan me løyse enkelt ved å vente til mellomromtasten blir sluppet før me kastar snøballen. Legg til

på Heltten-figuren før kast -meldinga blir sendt.

Steg 3: Slemme gitar

No skal me lage slemme gitar som prøver å ta oss. Me skal jage dei bort med snøballar.

✓ Sjekkliste

- ☐ Lag ein ny figur. Me har brukt Mennesker/Boy3 walking , men du kan bruke den figuren du likar. Kanskje er det meir morosamt å ha snøballkrig mot eit monster? Kall figuren Skumling .
- ☐ På same måte som for snøballane vil me lage kloner av Skumling . Men fyrst bestemmer me korleis han skal sjå ut. Lag ein ny variabel hastigheit som berre gjeld for denne figuren. Så lagar du skriptet

- ☐ Me vil at klonene skal dukke opp med litt tilfeldig mellomrom, og frå begge sider av skjermen.

- ☐ På same måte som for snøballane må me bestemme oppførselen for kvar enkelt Skumling .

Lag ein når eg startar som klon -kloss der du fyrst viser figuren, og så lagar ei for alltid -løkke der figuren beveger seg hastigheit steg og så ventar ein augneblink, til dømes 0,1 sekund.

- ☐ Så lagar me ein *ny* når eg startar som klon -kloss der me undersøker om me treffer anten ein Snøball eller Helten .

Grunnen til at desse må liggje i eit eige skript er at det fyrste skriptet ventar litt mellom kvar gong figuren tek eit steg. Hadde me lagt desse `viss`-klossane i det same skriptet ville me berre sjekka om `Skumling` vart treft av ein snøball mellom ventinga. Ved å lage eit eige skript sjekkar me det heile tida.

Test prosjektet

Klikk på det grønne flagget.

- ☐ Dukkar det opp skumlingar? Kjem dei frå begge sider? Går dei mot midten?
- ☐ Kva skjer når ein `Skumling` blir treft av ein `Snøball`? Du kan kanskje leggje på ein passende lydeffekt og animasjon før klonen blir sletta? Me ser og at snøballen flyr vidare etter at den har truffe ein `Skumling`. Prøv å endre i skriptet for `Snøball` slik at snøballen forsvinn når den treff.
- ☐ Kva skjer når ein `Skumling` tek `Helten`?

Steg 4: Telje poeng og avslutte spelet

No som me nesten har eit ferdig spel, så vil me telje poeng!

Sjekkliste

- ☐ Å telje poeng er ganske lett. Lag ein variabel som heiter `Poeng` og la den gjelde for alle figurar. La variabelen vere synleg på scena, slik at me ser kor mange poeng me har fått.
- ☐ Pass på at `Poeng` blir sett til 0 når meldinga `start` blir sendt, til dømes med eit skript på scena.
- ☐ Endre `Poeng` med 1 når ein `Skumling` blir treft av ein snøball.

Tidlegare laga me meldinga `slutt` som blir sendt ut når `Helten` blir teken av ein `Skumling`. No skal me bruke denne til å avslutte spelet. Fyrst lagar me ein meny og ein bakgrunn som fortel att me tapte.

- ☐ Klikk på `Scene` til venstre for `Figurer`, og vel `Bakgrunnar`-fana. Lag to kopiar av bakgrunnen din og kall dei henholdsvis `Meny` og `Slutt`.

På `Meny`-bakgrunnen kan du lage ein fin tittel. Skriv `Trykk 'S' for å starte`.
På `Slutt`-bakgrunnen kan du skrive ei passende melding for når spelet er slutt. Skriv `Trykk 'S' for å spele igjen`.
- ☐ Endre litt på skripta på scena. Fyrst vil me berre vise menyen når det

 grøne flagget blir klikka på:

Så vil me starte spelet når s blir trykka på:

Pass på at du byttar til bakgrunnen `Spe1` når meldingen `start` blir motteke, og til bakgrunnen `Slutt` når meldinga `slutt` blir motteke.

- ☐ Til slutt må me passe på at spelet faktisk blir avslutta når `slutt` -meldingen blir sendt. Legg på skript for å slette denne klonen på `Snøball` og `Skumling`, og skript for å gøyme `Helten` når `slutt` blir motteke.

Test prosjektet

Klikk på det grønne flagget.

- ☐ Fungerer programflyten? Startar spelet når du trykkar `s`? Blir spelet avslutta når `Helten` blir fanga? Visast dei riktige bakgrunnane når dei skal?
- ☐ Du må gjerne leggje på lydeffektar og enkle animasjonar der det passar.

Steg 5: Store, slemme gitar

Til slutt skal me gjere spelet vanskelegare di lengre me speler.

- ☐ Fyrst lagar me ein ny variabel `Nivå` som skal gjelde for alle figurar. Denne styrer kor vanskeleg spelet skal vere. Du må gjerne la den vere synleg.
- ☐ Me reknar ut `nivå` basert på `Poeng`. Utvid skriptet ditt som tek imot `start` -meldinga på scena med den følgjande løkka:

Funksjonen `golv` rundar nedover. Så med denne løkka aukar `Nivå` for kvar femte `Skumling` me jagar vekk.

- ☐ No kan me bruke `Nivå` til å endre `Skumling`. Til dømes kan dei bli større, gå raskare og kanskje trenge fleire snøballar før dei blir borte.

Lag eit par nye variablar som gjeld for denne figuren: `Slem` og `Liv`. `Slem` seier kor stor og slem den enkelte `Skumling` er. Ved å la det vere eit tal mellom 1 og `Nivå` blir spelet vanskelegare etter kvart som `Nivå` aukar. Til dømes kan du leggje til desse klossane i hovudskriptet til `Skumling`:

- ☐ For at ein Skumling skal tåle fleire snøballar må me endre litt på kva som skjer når den blir treft. I staden for å berre slette klonen vil me endre Liv med -1, og så gi poeng og slette klonen berre viss Liv er 0.
- ☐ Kanskje bør me gi fleire poeng for å jage bort ein større Skumling. Det gjer du ved å endre Poeng med Slem når ein Skumling blir jaga bort.
- ☐ Viss me får meir enn eitt poeng for kvar Skumling bør me endre på korleis me reknar ut Nivå. Viss ikkje blir spelet veldig fort mykje vanskelegare. Til dømes kan du bruke denne utrekninga:

Då aukar framleis nivået for omlag kvar femte Skumling som blir jaga bort.

Test prosjektet

Klikk på det grønne flagget.

- ☐ Blir spelet vanskelegare etter kvart? Prøv å endre på dei ulike variablane og innstillingane me har laga slik at spelet blir passe vanskeleg.
- ☐ Har du fleire idear til korleis spelet kan bli endå meir morosamt? Prøv dei ut!